İŞÇİNİN SESİ

İŞÇİYİZ BİZ, ELLERİMİZ HÜNERLİ, AKLIMIZ YARATICIDIR

Sayı: 36
9 EKİM 1975

Amerika'nın İhanet Cephesi'ne "Seçim Hediyesi„: AMBARGO KALDIRILDI

12 Ekim seçimlerine 10 gün kala Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Temsilciler Meclisi Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunu kaldırma kararı aldı.

AMERİKAN TEMSİLCİLER MECLİSİ ÜYESİ PAUL FINDLEY AMBARGONUN KALKMASININ TÜRKİYE'DEKİ SEÇİMLERİ "OLUMLU„ ŞEKİLDE ETKİLEYECEĞİNİ SÖYLEDİ

AMBARGO NEDEN KALKTI

Bu karar hem dünyada hem de Türkiye'de çeşitli biçimlerde yorumlandı. NATO Genel Sekreteri Luns "Karar NATO'nun zaferidir" dedi. Ortak Pazar ülkeleri, "Şimdi sıra Türkiye'de" dediler. Fransa'da Le Monde gazetesi "Seçim kampanyası, Türk-Amerikan anlaşmazlığını sonradan vazgeçilemiyecek tedbirlerin alınacağı büyük bir bunalıma doğru sürükleyecekti" dedi. Böylece "Demirel büyük bir açmazdan kurtarıldı" demek istedi. ABD Temcilciler Meclisi üyesi Paul Findley ise herkesin dilinin ucunda olanı söyleyerek işin özünü özetleyiverdi. Şöyle dedi Findley: "Tasarının (ambargonun kalkması) Türk seçimlerini olumlu şekilde etkileyeceği kanısındayım..."

Ambargonun kaldırılması kararının Amerikanın İhanet Cephesi'ne sunduğu bir seçim hediyesi olduğu bu kadar açıkken, burjuva gazeteleri gerçekleri çarpıtarak halkın tepkisini frenlemeye çalışıyorlar.

Milliyet gazetesinde Abdi İpekçi, ambargonun kaldırılmasını Yunan dostlarının yenilgisi, Türkiye'nin dize gelmeyeceğinin anlaşılması ve Amerikan kongresinin tükürdüğünü yalaması olarak değerlendiriyor.

Bu ve buna benzer yorumların amacı açıktır. İhanet Cephesi'ni "Türkiye'nin ulusal çıkarlarını kararlılıkla savunan", "Amerika'ya tükürdüğünü yalatan", "Yunan dostlarına top attıran" bir hükümet olarak halka yutturmak. Bir yandan bu yorumlar yapılırken İhanet Cephesi de ağırdan olarak Amerika'ya sözde rest çekiyor. Böylece de halkımızın

Amerikan asları

Amerikan emperyalizmine karşı olan nefretini kendi çıkarları için kullanmak istiyor.

Üsler konusunda halkı aldatma çabalarını sürdüren İhanet Cephesi, farkında olmadan bir itirafta bulundu. Hükümet sözcüsü üslerin, "yurt savunmasında yaratacağı risklerin gözönüne alınması" gerektiğini ve bu nedenle bir "risk bedeli" isteyeceklerini söyledi. Bu ne demektir? Amerikan üslerinin ulusal çıkarlarımıza ne denli ters düştüğünün açık bir itirafıdır bu.

Ne var ki halkımız artık İhanet Cephesi'nin içyüzünü çok iyi biliyor. İşte bu nedenle efendilerinin desteği bile onlara oy kazandıramayacak, halkımız seçimlerde İhanet Cephesi'ne oy vermeyecektir.

Yurtseverlerin katili Türün her kapıdan kovuluyor

12 Mart döneminin İstanbul Sıkıyönetim Komutanı işkenceci katil Faik Türün her gittiği yerde hakettiği cevabı alıyor. Kovulacağını bile bile birtakım örgütlere gitmeyi bile göze alan Türün'ün çaresiz kaldığı anlaşılıyor. Nitekim kovmasınlar diye haber vermeden Türkiye Gazeteciler Sendikası'na giden Türün için TGS Genel Başkanı şöyle bir açıklama yaptı. Türün'ün "üyemiz olan basın mensublarına gazete ve diğer yayın organlarına karşı olan yasa dışı davranışları hiçbir zaman unutulmamıştır ve unutulmayacaktır....Birçok arkadaşımızın yüzünde acı işkence izleri halen durmaktadır." diyen TGS Genel Başkanı, Türün'ü desteklemediklerini belirtti.

Öte yandan İspanya Konsolosluğu önünde faşizmi lanetleyen halk, gösteri sırasında "Katil Türün" diye de bağırmış ve bu 12 Mart işkencecisinin resmini yakmıştır. İstanbul sokaklarında "Katil Türün" yazıları halkın nefretini dile getiren örneklerdir.

12 Mart'ta Mao'dan esinlendiğini söyleyen Türün, gittiği yerlerde "Ben de halk çocuğuyum" diyerek sempati toplamaya çalışıyor. Fakat her gittiği yerde de hak ettiği karşılığı alıyor.

HALKIMIZ İŞKENCECİLERE KARŞI

Türün gibi, Elverdi gibi, Bozkurt gibi faşistler, işkenceciler, bu seçimlerde halktan oy almamalıdır. Türkiye Komünist Partisi ve diğer ilerici parti ve örgütlerin de belirttiği gibi, ihanet cephesi adaylarına oy vermemek, oyları ilerici adaylara vermek bir yurtseverlik görevidir. Halkımız, halk düşmanlarına oy vermeyecektir.

ABÖK Dünya Barış Konseyine kabul edildi

yazısı sayfa 4 de

FRANCO FAŞİZMİ BÜTÜN DÜNYADA LANETLENİYOR

40 yıldır İspanya'yı koyu bir faşizm altında inleten Franco rejimi İspanya'da yükselen demokratik hareketi bastırmak ve halka gözdağı vermek için 5 yurtseveri katletti. Faşist iktidarını her geçen gün daha çok tehlikede gören Franco böylelikle ömrünü biraz daha uzatmaya, "kaçınılmaz son"u biraz daha geciktirmeye çabalıyor.

DÜNYA LANETLİYOR

İspanya'da 5 yurtseverin katledilmesini bütün dünya lânetledi. Birçok ülke elçilerini geri çekti.

Faşizme karşı demokratik güçlerin bu yığınsal tepkisine toplumun her kesiminden demokratlar, ilericiler katıldı. İsveç Başbakanı Olaf Palme Franco rejiminden "iğrenç katiller" diye söz etti. Dünya Sendikalar Federasyonu'nun faşizmi lanetleme çağrısı üzerine 2 Ekim'de birçok ülkede geniş grevler yapıldı.

TÜRKİYE'DE TEPKİLER

Yurdumuzda da İspanya'daki faşist cinayetlere karşı yığınsal tepkiler, gösteriler yapıldı. İstanbul ve Ankara'da İspanya Konsolosluğu ve Elçiliği önünde toplanan ilericiler "Katil Franco" diye bağırdılar. Birçok devrimci, ilerici kuruluş, bu arada DİSK faşist cinayetleri kınadı. Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay örnek bir tutum olarak İspanya Büyükelçiliğinin su, elektrik ve gazını kesme, çöpünü toplamama kararı aldı.

(Arkası 4. sayfada)

İTİB Olağanüstü Kongre yapacak

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliğinin 1. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 18-19 Ekim tarihlerinde Londra'da yapılacak.

Bütün örgüt üyelerinin heyecanla bekledikleri 4. Kongre'nin hazırlıkları hızla ilerliyor. Birçok önemli konuda geniş tartışmaların yapılacağı ve önemli kararların alınacağı kongreye çok sayıda kardeş örgüt temsilcisinin de katılması bekleniyor.

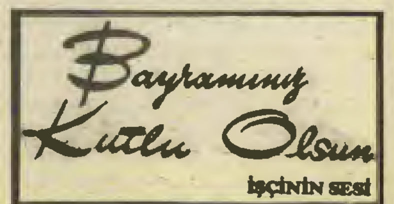
Kongre hazırlıklarını yürüten Yürütme Kurulu'nun bildirdiğine göre kongrede alınacak kararlar, yeniden düzenlenecek, işbölümü ve organlara seçilecek yeni yöneticiler örgütsel yaşantıya derin bir canlılık getirecektir.

Avrupa Türkiye Kadınlar Federasyonu Kuruldu

Avrupa'daki Türkiyeli kadın örgütleri bir federasyon çatısı altında birleştiler. 4-5 Ekim tarihlerinde yapılan toplantıda İngiltere, Batı Berlin, Wanne Eickel ve Stuttgart kadın örgütleri kurucu örgütler olarak bulundular. Federasyonun ismini Avrupa Türkiye Kadınlar Federasyonu olarak saptadılar. Böylelikle örgütlerarası yön ve eylem birliği kuruldu.

Federasyon, kadınlarımızın emekçi, ana ve yurttaş olarak haklarını elde etme yolunda yürütülen mücadeleye bütün olanaklarıyla katılacak.

KADINLARIN KURTULUŞU
KALKTIĞI BİR TOPLUMD

● BUGÜN BÜTÜN DÜNYADA ÇALIŞANLARIN ÜÇTE BİRİNDEN ÇOĞUNU KADINLAR OLUŞTURUYOR. VE KAPİTALİST SİSTEMİN EGEMEN OLDUĞU DÜZENLERDE, SÖMÜRÜNÜN EN AĞIRI VE ACIMASIZI KADIN İŞÇİLER ÜZERİNDE YOĞUNLAŞIYOR.

● KAPİTALİZM, KADINLARIN ÇEVRESİNDE İKİ KATLI BİR ZİNDAN DUVARI ÖRMEKTEDİR. KADININ EVDEKİ "EMEKÇİLİĞİNE" SON VERMEKSİZİN, ONU FABRİKALARDA DA ÇALIŞTIRAN KAPİTALİZM, BÖYLECE AİLEYİ HUNHARCA PARÇALAMAKTA, EMEKÇİ KADINLARI "ÇİFTE SÖMÜRÜ" YOLUYLA HAYASIZCA SÖMÜRMEKTEDİR.

Kapitalist toplumda kadın-erkek tüm emekçiler ezilir, sömürülür. Fakat kadınlar hem emekçi, hem de kadın olarak ikili bir sömürünün baskısı altındadırlar.

Kadın ve çocuk emeği "ucuz ve alabildiğine sömürülen emek" olarak görülür ve öyle de kullanılır. Erkek emekçiler, eşit ücret isteğinde bulunan kadın emekçilere karşı kışkırtılır. Sömürücüler, onların arasına rekabet düşüncesini sokmaya, güçlerini bölmeye, birliklerini bozmaya çalışır.

İşte bu nedenle, kadının kurtuluşu ancak emeğin kurtuluşu ile gerçekleşebilir. Bunun için kadınlar da erkek emekçilerle birlikte örgütlü mücadeleye katılmalıdır.

KADIN HAREKETİ NEDİR?

Kadın hareketi, genel olarak, kadınların ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel alanlarda eşitliklerini elde etmek ve sömürünün kalktığı barışçı bir dünya kurmak için verdikleri örgütlü mücadeledir.

Kapitalist toplumlarda burjuvazi ve proletarya diye birbirine karşıt iki ana sınıfın varlığı, kadın hareketlerinde de Burjuva Kadın Hareketi ve Proleter Kadın Hareketi diye bir ayırım yapmayı gerektirir.

Burjuvazi, hak arama savaşında kadını erkeğin yanına değil karşısına koyarak kadın hareketini amacından saptırmak, yanlış yönlere sürüklemek ister. Kadınların ezilmesini, aşağılanmasını "doğal bir olay" olarak göstermeye çalışır. Bunun nedeninin kapitalist toplum düzeni olduğunu saklamak ister.

Ne var ki Proleter Kadın Hareketi, kadın-erkek tüm emekçiler tarafından desteklenir. Emekçi kadınlar, kurtuluşlarının bütün emekçilerin sömürüden kurtulmasıyla gerçekleşeceğini bilirler. Bunun için, hareketi yozlaştırmak isteyen, erkeklere karşı bir isyan durumuna sokan burjuva kadın hareketlerine karşı da mücadele ederler.

Öte yandan, sosyalist toplumda ise kadınların durumu bambaşkadır. Sosyalist toplum sömürünün ortadan kalktığı, üretimin, karşılıklı dayanışma ve yardımlaşma ilişkileri temeli üzerinde düzenlendiği bir toplumdur. Devlet, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin devletidir.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEN SOSYALİST EMEK KAHRAMANI BİR KADIN TEKSTİL İŞÇİSİ.

Bugün sosyalist ülkelerin tümünün anayasalarında kadınla erkeğin eşit olduğu yazılıdır. Asıl önemlisi bunun gerçek yaşamda da böyle olmasıdır. Kadınlara erkeklerle eşit çalışma, eşit ücret, dinlenme ve tatil yapma, sigorta ve eğitim olanakları sağlanır. Böylece, kadının ezilmesi, horlanması ortadan kalktığı gibi bir anne olarak kadının ve çocuklarının korunması ve sağlığı devlet tarafından garanti altına alınmıştır.

KADIN VE EĞİTİM

Kadınların eğitimi geniş anlamıyla, kadınların dünya çapında gelişmekte olan bilgilerle donatılması, genel toplumsal ilerlemeye ayak uydurmasının sağlanmasıdır. Daha dar anlamda kadınların eğitilmesi ise, onların ilkokuldan üniversiteye kadar geleneksel bir öğrenim görmesi ve ileride yaşamlarını sürdürecek bir meslek elde etmeleridir.

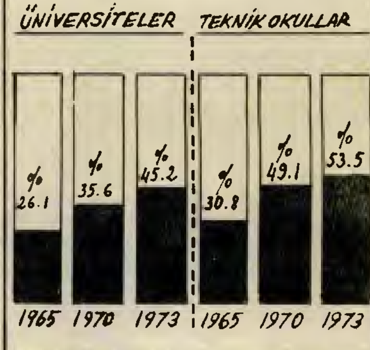
Kadınlara eşit haklar tanımayan, onu ikinci sınıf insan yerine koyan kapitalist toplumlarda genel olarak eğitim, özel olarak da kadınların eğitimi adaletsiz ve yetersizdir.

Örneğin, içinde yaşadığımız İngiltere'de, üniversitelerde yüksek öğrenim yapan kadın öğrencilerin erkeklere göre sayısı çok düşüktür. Daha eşit işe eşit ücret kanunu İngiltere'de yürürlüğe girmemiştir. Kadınlar genellikle dokuma endüstrisi, hizmetler, otelcilik, lokantacılık, berberlik gibi "geleneksel" kadın mesleklerinde çalışmaya zorlanıyorlar.

Türkiye'de de Polis Okulu ve İlahiyat Fakültesi dışındaki meslek eğitimleri "kağıt üzerinde" herkese açık gibi görülür. Fakat doktor, mühendis teknisyen olma olanakları genellikle kadınlara kapalıdır. Yüksek öğrenim kurumlarında okuyabilme şansını elde edenler varlıklı aile kızlarıdır.

Sosyalist ülkelerde ise erkek ve kadınlar kişiliklerini yeteneklerine göre geliştirme olanağına sahiptir. Örneğin, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde 1973 yılında bir üst sınıfa geçen öğrencilerin yarısından fazlası kız öğrencilerdi. ADC'de, diğer bütün sosyalist ülkelerde olduğu gibi Orta Öğrenim (Ortaokul ve Lise) bütün çocuklar için mecburi ve parasızdır.

ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE ÜNİVERSİTE VE TEKNİK OKULLARDA OKUYAN KADINLARIN SAYISI (YÜZDE OLARAK):

Öte yandan sosyalist Bulgaristan'da devrimden önce köylü kadınların %37'si okur yazar değildi. Devrimden sonra cahilliğin üstesinden gelmek için birkaç yıl yetti. Oysa Türkiye'mizde Cumhuriyet kurulalıdan beri 53 yıl geçtiği halde okuma yazma bilmeyen kadınların oranı 1970'den resmi sayılara göre %60'ın üstündedir.

1974-1975'de Bulgaristan'da Yüksek Tarım Enstitüleri'nde okuyan kadınların oranı ise %51.4'dür.

Sovyetler Birliği'nde ise çalışan kadınların %33'ü orta öğrenim görmüştür. Doktorların ve sağlık servisinde çalışanların %85'i kadındır. Önemli sanayi işletmelerinde yönetici olarak 41.000 kadın çalışmaktadır. Sovyet fabrikalarında, çiftliklerde, işletmelerde yöneticilik yapan kadınların sayısı yarım milyondan fazladır.

Sovyetler Birliği'nde Milliyetler Meclisi üyelerinin üçte biri kadındır. Sovyet Cumhuriyetleri'nden 4 tanesinin başkanı da kadındır.

SOSYALİST ÜLKELERDE

Sosyalist ülkelerin tümünde çalışan kadınların sosyal hakları, annelik hakları geniş olarak korunmaktadır.

Sosyalist toplum özellikle hamile kadınların ve annelerin haklarını büyük bir titizlikle korumaktadır. Hamile kadınlar devletten 4 aylık ortalama ücreti tutarında yardım (ikramiye) alırlar. Ayrıca eğer yaptığı iş hamile kadının sağlığına zarar verecekse hamilelik sırasında daha hafif bir işe alınır, fakat ücretini eski iş üzerinden almaya devam eder. Doğum yapan kadınların işi bir yıl süreyle açık tutulur. Bu süre içinde kadın istediği zaman eski işine dönebilir ve ücreti kaldığı yerden başlar.

Sosyalist ülkeler ana-çocuk sağlığına da büyük önem vermektedirler. Çalışan bir kadın, çocukları hastalandığı zaman onlara bakmak için izin alabilir ve ücreti kesilmez.

Yine çalışan kadınların, ailelerin en büyük bir gereksinmesi olan çocuk yuvalarına da sosyalist toplumda önemli yer verilir. Her fabrikanın, her işyerinin kreşi ve çocuk yuvası vardır. Çalışan kadınlar gün boyunca çocuklarını buralarda iç rahatlığıyla bırakırlar. Memede çocuğu olan kadınlar çocuğunu emzirmek için izin alabilir ve ücret kesilmez. Sovyetler Birliği'nde bu kreşlerde hergün 1 milyondan fazla çocuğa bakılmaktadır.

ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE SORUMLU GÖREVLERDEKİ KADINLARIN ORANI:

SAYLAVLAR	%32
BELEDİYELERDE	%36
SENDİKA YÖNETİCİLERİ	%44
BELEDİYE REİSLERİ	%21
OKUL MÜDÜRLERİ	%25
HALK YARGIÇLARI	%45
YARGIÇLAR	%36

Sosyalist ülkelerde evlenmeden çocuk sahibi olmuş kadınlar da toplumun dışına itilip lanetlenmezler. Bütü anneler eşit haklara sahipti. Diğer taraftan, kendi çocuğ olmayan bir kadın bir çocuğ evlat edinirse, yine anneleri tüm haklarına sahip olur. Yen doğmuş bir bebeği evlat edi nen kadın ise 56 gün ücretl doğum izni alma hakkını kaza nır.

Sosyalist ülkelerin anr ve çocuklara ve aileye verdi leri önem büyüktür. Örneğir hamile ya da yeni doğum yap mış olan kadınlar kocaları t rafından boşanamazlar.

kadınların sesi

EYLÜL 1975
YIL: 1 SAYI: 2

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

Bir süre önce kuruluşunu okurlarımıza duyurduğumuz "İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ" ağustos ayından itibaren "KADINLARIN SESİ" adlı aylık bir gazete çıkarmaya başladı. Çalışan kadınların birçok sorunlarına eğilen ve doğru çözüm yollarını açık ve somut bir biçimde ortaya koyan bu gazete, gerek yurtta gerekse yurt dışındaki emekçi kadınlarımız tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı.

Gazetede kadın ve erkek emekçilerin sömürüye karşı ortak mücadelesi vurgulanıyor. Türkiye'deki emekçi kadınların, bütün dünyada faşizme, emperyalizme ve tüm geriliğe karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme uğrunda yürüttükleri mücadelenin yanında oldukları belirtiliyor. Halkların kardeşliği ve uluslararası dayanışma savunuluyor. Emekçi kadınların sendikalarda daha aktif çalışması, "eşit işe eşit ücret" için ardıcıl savaş yürütmeleri gereği üzerinde önemle duruluyor ve sorunların örgütlü biçimde çözülebilmesi için "İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ"nde birleşilmesi çağrısı yapılıyor.

Gazetede ayrıca, kadın emekçilerle yapılmış röportajlar, kadın emekçilerin direnişlerinden haberler, okuyucu mektupları ve Dernek duyuruları yer alıyor.

"İşçinin Sesi", bu kardeş gazeteyi selamlar, kadın emekçilerin bilinçlenip örgütlenmesi yolunda üstlendiği güç ve onurlu görevinde üstün başarılar diler.

Yurt dışındaki okurlarımız, "KADINLARIN SESİ" gazetesini şu adresten sağlayabilirler:

Emniyet Mah. Taşkent Sok.
No: 13-B, Çeliktepe
4. LEVENT/İSTANBUL

Not: Gazetenin sayısı 1.50 kuruş, yıllık abonesi 18.00 TL.'dır. Buna posta ücretini de eklemek gerekir.

SÖMÜRÜ VE BASKININ
GERÇEKLEŞECEKTİR

Emeklilik hakları konusunda da kadınlar önemli haklara sahiptir. Sosyalist ülkelerde kadınlar için emeklilik yaşı genel olarak 55'tir. Ancak daha yıpratıcı bazı iş kollarında bu sınır 50 ve 45'e kadar iner. Emekliye ayrılan kadınlar da erkekler gibi tam emekli maaşı alırlar. Ayrıca 8 yaşından büyük 5 çocuğu olan kadınlar 5 yıl önceden emekli olabilirler.

dar değişik. Kadını bir mal, bir zevk aracı ve bir hizmetçi olarak gören kapitalist düzene karşı, kadını erkeklerle her bakımdan eşit sayan, eşit yapan, ona toplumda lâyık olduğu yeri veren sosyalist düzen kadınların kurtuluşunun nerede olduğunu bir kez daha açıkça gözler önüne seriyor.

BULGARİSTAN'DA TARIMLA İLGİLİ MESLEKLERDE VE OKULLARDA KADINLARIN ORANI:	
TARIM MÜHENDİSİ	%39,6
HAYVANCILIK UZMANI	%37,3
EKONOMİST	%36,5
ZİRAAT FAKÜLTELERİNDE	%30,0
YÜKSEK OKULLAR (ZİRAAT) VE ORTA ÖĞRENİMDE (TARIM OKULLARI)	%44,0

KADIN, HAKKETTİĞİ YERİ,GERÇEK EŞİTLİĞİ ANCAK SOSYALİST TOPLUM DÜZENİNDE ELDE EDEBİLİYOR. İŞTE, YUKARIDAKİ RESİMDE, MOLDAVYA SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETİ'NDE BİR BESİN ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜNDE ÇALIŞAN İKİ KADIN BİLİMCİ...

Bütün bunlara ek olarak ev kadınlarının da önemli hakları vardır. Örneğin hiç çalışmamış bir ev kadınının kocası ölürse, o kadına kocasının maaşı kadar bir dul maaşı bağlanır.

ADC'DEN HELGA HÖRZ'LE BİR KONUŞMA

4-6 Temmuz tarihlerinde İngiltere Ulusal Kadınlar Birliği'nin düzenlediği seminere katılan İşçinin Sesi muhabiri, Alman Demokratik Cumhuriyeti (ADC) delegesi Helga Hörz'le konuştu. Aşağıda Dr. Hörz'ün ADC'de aile ve barış üstüne sorularımıza verdiği cevapların özetini sunuyoruz.

Soru: Ülkenizde devletin gençlerin mutlu bir yuva kurabilmesi ve aile kurumunun sağlıklı işlemesi için özel bir çaba harcadığı bir gerçektir. Bu konuda biraz bilgi verirmisiniz?

Cevap: Önce şunu söyleyeyim ADC'de kadın ve erkek hem kanun karşısında hem de gerçek hayatta eşit ve özgürdür. Yeni evlenen çiftlerin mutlu olması için devlet en başta onları ekonomik bakımdan destekler. Çok uzun vadeli krediler verir.

Bundan başka,devlet genç leri evlilik için diğer yönlerde de hazırlar. Devlet, evliliklerin mutlu olması, eşlerin birbirine bağlı olması, saygı göstermesi ve ev işleri de dahil karşılıklı yardımlaşmaları için, gençleri eğitir. Bunun için birçok danışma merkezleri vardır. Ayrıca bu konuda çeşitli yayınlarımız da var.

Danışma Merkezleri önemlidir. Örneğin buralarda genç bir aile hayatının genç bir adam aile hayatının çeşitli yönlerinde bilgi alabileceği gibi bir bebeğe nasıl bakılacağını da öğrenebilir.

Soru: Bugün dünyamızda en önemli bir sorun barışın sağlanması ve korunması sorunudur. Bütün ilerici insanlık için en başta gelen bu konuyla dünyanın her yanında kadın örgütleri de özellikle ilgileniyor. Bu konuda birkaç söz söylermisiniz.

Cevap: Barışın sağlanması ve barış içinde yanyana yaşama bizim için vazgeçilmez sorunlardır. Şunu unutmamak gerekir ki kadınlar savaşlarda en çok acı çekenler arasında gelir. Savaş her zaman ailelere mutsuzluk getirmiştir.

EMEKÇİ KADINLARIMIZIN DURUMU İÇLER ACISIDIR

Sömürü düzeninin var olduğu bütün ülkelerde olduğu gibi Türkiye'mizde de kadınlar çifte sömürü altındadır. İster fabrikada, atelyede,ister tarlada, tarımda, isterse dairede çalışsın, bütün emekçi kadınlar için geçerlidir bu.Hem emekçi olarak hem de kadın olarak patron,ağa ya da kocaları tarafından ezilirler.İşçi kadınlar günde 10-12 saat fabrikada çalışır, erkek emekçilerle eşit değerleri yarattıkları halde eşit işe eşit ücret alamazlar. Fabrikalar, işyerleri, çalışan annelerin çocukları için kreş veya çocuk yuvaları sağlamadığından, emekçi analar çoğunlukla işten çıkmak zorunda kalırlar. Çocuklarına bakmak için işini bırakmak zorunda kalan kadın işçilerin yeniden eski işlerine dönmesi ise işgüvenliğini sağlayan kanunlar olmadığından patronların insafına bağlıdır.

Bu yıl Dünya Kadınlar Yılı. Bütün dünyada kadınların daha iyi çalışma ve yaşam koşullarına kavuşması, daha kapsamlı sosyal ve politik haklar elde etmesi yolunda mücadele verilirken, İhanet Cephesi 20 yıl da emeklilik adı altında, kadınlarımızın var olan haklarını da kısıp budamaya yelteniyor.

20 YILDA EMEKLİLİK MASALI

"20 yılda emeklilik" adı altında çıkartmaya çalıştıkları kanun, ilk bakışta kadınları koruyucu nitelikte gözüküyorsa da, içeriği incelendiğinde hiç te öyle olmadığı anlaşılıyor. Çünkü bu kanun, kadınların 20 yıllık bir çalışma döneminden sonra emekliye ayrılabilmesini öngörürken onların 18 yaşından önceki çalışma sürelerini göz önüne almıyor. Oysa ki yurdumuzdaki ağır geçim koşulları sonucu, genç kızlarımız ailelerini geçindirmek, evlerinin bütçesine bir katkıda bulunabilmek için küçük yaşta çalışma hayatına atılırlar.Körpecik vücutları daha gelişmesini tamamlamadan en ağır işlerde çalışmak zorunda kalırlar. Durum böyleyken çıkartılmak istenen "20 Yılda Emeklilik Kanunu" çalışan kadının 18 yaşına kadar olan 4-5 yıllık çalışma süresini tanımıyor. Ayrıca 20 yılda emekli olan kadın işçilerin emeklilik ücreti, eskiden olduğu gibi çalışırken aldığı paranın

BUGÜN AĞLIYOR, AMA YARIN GÜLECEK; BUGÜN ONU AĞLATANLAR DA, DÜZENLERİ DE ALAŞAĞI EDİLECEK.

ARTIK SUSMUYOR, "KADER" DEYİP BOYUN EĞMİYOR...

%70'i yerine %60'ı üzerinden ödenecek. Böylece kadın emekçiler ne daha kısa zamanda emekli olabilecekler ne de daha fazla para alacaklar. Tam tersine emeklilik ücretlerinde %10'luk bir düşme olacak.

TÜRKİYE'DE SİGORTALI İŞÇİLERİN ORTALAMA GÜNLÜK KAZANÇLARI

YILLAR	KADIN	ERKEK
1965	17,96	22,06
1966	19,29	24,05
1967	21,13	26,36
1968	23,49	28,74
1969	27,13	32,64
1970	32,68	35,58
1971	34,58	39,75
1972	37,90	44,47
1973	31,65	56,42

İŞ KANUNU'NUN 26. MADDESİNE GÖRE KADIN VE ERKEK İŞÇİLERE FARKLI ÜCRET ÖDENEMEZ. ANCAK YUKARIDAKİ TABLO TÜRKİYE'DE DURUMUN BÖYLE OLMADIĞINI GÖSTERİYOR.İŞVERENLER KADIN İŞÇİLERE DAHA AZ ÜCRET ÖDÜYOR. BÖYLECE KADIN İŞÇİLERİ DAHA FAZLA SÖMÜRÜRKEN,ÖTE YANDAN ERKEK İŞÇİLERİN FAZLA ÜCRET İSTEKLERİNİ DİZGİNLİYORLAR.

SAĞLIK VE EĞİTİM

İyi sağlık şartları, doğru aile planlaması, ana ve çocuk sağlığının korunması kadınlarımızın %90'ının görmediği şeyler. Özellikle köylerde durum içler acısı. Köylü kadınlar en ağır koşullar altında çalışır, ne hastalıklarında ne hamileliklerinde doktor,ilaç yüzü görürler. Yanlış ve bilgisizce uygulanan doğum kontrol yöntemleri yüzünden yılda ortalama onbin kadın ölmekte, üçyüzbin'i de sakat kalmaktadır.

Eğitimde kadının eşitsizliği ta ilkokuldan başlar.Kız çocuklar ya köylerinde "okul olmadığından", ya"öğretmen erkek diye"ya da"kız kısmı okuyup da n'olacakmış"diyerek okula gönderilmezler. Bu baskı ortaokul ve lise yaşına gelen kızlar üzerinde daha da yoğunlaşır. Bugün üniversiteye kadar gelmiş kız öğrencilerin sayısı, tüm yüksek öğrenim gençliğinin %10'unun altındadır. Orta öğrenimde kız ve erkek öğrencilerin sayısı birbirine daha yakınsa da kızların %20'si dikiş, nakış,yemek, pasta gibi "kadınlara göre" mesleklerin öğretildiği kız sanat enstitülerine gitmektedirler. Teknik okullardaki kız öğrencilerin sayısı parmakla sayılacak kadar azdır. Bunlar da öğrenimlerini bitirip te mesleklerini ellerine aldıkları zaman, toplum tarafından yadırganmakta, erkek meslekdaşları tarafından da küçük görülmektedirler. Patronlar, bir erkek mühendisi kadın bir mühendise tercih etmektedirler. Meslek eğitimi görmemiş kadın işçiler, fabrikada genellikle vasıfsız iş

KADINLARIMIZ EMEKSEVERDİR.

lerde çalıştırılmakta, bu yüzden de kapitalist düzenin ekonomik krizlerinde en önde işlerini kaybedenler kadın işçiler olmaktadır. İşsizlik kadınlar arasında erkeklerde olduğunun iki katı kadardır.

KADINLARIMIZ

ve kadınlar,
bizim kadınlarımız.
korkunç ve mübarek elleri,
ince, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
anamız, avradımız, yarimiz
ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve sofromızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen
ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız
ve ekinde, tütünde, odunda ve pazardaki
ve karasabana koşulan
ve ağıllarda
ışıltısında yere saplı bıçakların
oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle bizim olan
kadınlar,
bizim kadınlarımız.

NAZIM HİKMET

KADINLARIN KURTULUŞU

Sosyalist ülkelerde kadınların toplum içindeki yeri, sosyalist düzende kadın erkek ilişkileri, bizim içinde bulunduğumuz koşullardan ne ka-

ACI GERÇEKLER

● İngiltere'de kadın işçilerin ortalama ücretleri haftada 27, erkeklerinki ise 48 pounddur. Yani kadın işçiler aşağı yukarı erkek işçilerin yarı fiyatına çalıştırılmaktadır.

Ülkemizde yüksek öğrenim gören her 20 öğrenciden sadece biri kızdır.

● MSP'lilerin yönetimini ele geçirdikleri Vakıflar Kız Öğrenci Yurdu'nun kapısına bir "talimatname" asılmış. Buna göre yurtta kalabilmek için başörtüsü takmak ve namaz kılmak şart koşuluyor. Oysa "Nihat Erim Anayasası"nda bile"Türkiye' nin layik bir ülke" olduğu yazılı.

● Burjuvazinin ahlak anlayışına bir başka örnek:Prof Sadi Irmak,başbakanlığı sırasında, erkeklerin eşlerine belli etmeden çapkınlık etmelerini istemiş, "çapkın olmayan erkekten hayır gelmez" diyebilecek kadar pusulayı şaşırmıştı.

● Türkiye'de köylü kadınlarımız tarlada doğuruyor Yavrularımız, daha bir yaşına gelmeden gıdasızlık ve doktorsuzluk yüzünden toprağa gömülüyor. Ama kızlarına düğün hediyesi olarak koca bir köy bağışlayan,son model otomobiller armağan eden parababaları da gazetelerde boy göstermeye devam ediyor.

SOSYALİZM KURUCULUĞUNDA YENİ BAŞARILARA DOĞRU

Bulgaristan halkının mutlu günü

Geçtiğimiz ay 9 Eylül'de komşumuz Sosyalist Bulgaristan faşist istilâsına karşı zaferinin ve sosyalist devriminin 31. yıldönümünü kutladı. Bu küçük ülkenin büyük halkı bu en mutlu gününü sosyalizm kuruculuğu yolunda elde ettiği muazzam başarılarla karşıladı.

Devrimden, 9 Eylül 1944' den önce fakir bir tarım ülkesiyken bugün Bulgaristan, ekonomisinin %80'ini endüstrinin oluşturduğu bir ülkedir. Bu %80'in %56's.. da ağır sanayidir. Devrim öncesinde ülkede elektrik üretimi 266 milyon kilovat iken bugün 23 milyar elektrik üretilmektedir. Çok daha zengin doğal kaynaklara sahip olmamıza rağmen bugün elektrik ihtiyacımızın bir kısmının Bulgaristan Halk Cumhuriyeti tarafından karşılanması bu gelişmenin en güzel örneğidir. Elektrokar üretiminde, bu küçücük ülke birçok endüstrileşmiş kapitalist ülkeleri geri bırakmakta ve dünyada birinci yeri tutmaktadır. Endüstri üretimi 1939'dan 1969'a 33 misli artmıştır. Bugün Bulgaristan' da tarımın hemen hemen tümü makinalaşmıştır.

Sosyalist düzenin sağladığı bu gelişme ve sanayileşme temeline dayanarak Bulgaristan bugün gelir dağılımında, eşitlik, eğitim ve sağlık hizmetleri alanında da büyük başarılar elde etmiştir. 1969' dan 1972'ye kişi başına ulusal gelirin %74'ü de halkın ihtiyaçlarının nitel ve nicel olarak daha gelişmiş düzeyde karşılanmasına harcanmaktadır. Sadece 1960 ile 1972 yılı arasındaki 12 yılda işçi ve köylülerin geliri 2 misline yakın bir oranda artmıştır. Yine bu süre içinde emeklilik ücretleri 12, sosyal yardımlar 19 misli, öğrenci bursları ise 3 misli artmıştır. Bunlara karşılık fiyatlar artmamıştır.

Bulgaristan halkı bu gelişmeleri sosyalist toplum düzenine borçludur.

Alman Demokratik Cumhuriyeti 26 yaşında

7 Ekim'de Alman Demokratik Cumhuriyeti, kuruluşunun 26. yıldönümünü kutladı. Sosyalist Almanya'nın kurulması, Hitler faşizminin Sovyet orduları tarafından yenilmesi ve emperyalizme karşı verilen uzun savaşlar sonucunda gerçekleşebildi. Bugün dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında sayılan ADC, Hitler Almanya'sının yıkıntıları üzerine kurulmuştur.

1949'da ADC'nin ulusal üretimi 51.5 trilyon Mark değerinde iken 1970'de bu rakam 275 trilyon Mark'a ulaşmıştır. Ulusal gelir 1949'dan 1970'e 5 katı artmıştır. 1950 ile 1970 arasındaki 20 yılda ekonomik alanda yatırımlar 10 misli artmıştır. Bugün 3 kişilik bir aile ortalama olarak kiraya maaşının sadece %2.9'unu, yiyeceğe %26.6'sını ayırmaktadır. ADC'de bugün her dört çocuktan biri kreş - lerden, her iki çocuktan biri de çocuk yuvalarından yararlanabilmektedir.

Karl Marks'ın vatanında kurulan bu sosyalist devlet her geçen gün yeni yeni başarılar kaydetmektedir.

Belçika'da yapılan ATTF semineri başarılı geçti

28 Eylül Pazar günü Brüksel'de ATTF Batı Bölgesi Sekreterliği ve BTİB'in ortaklaşa düzenlediği bir bölgesel seminer yapıldı. Seminere Fransa, Hollanda ve İngiltere'den temsilciler de katıldı. 75'in üzerinde işçi ve öğrencinin katıldığı seminerde, birbirine sıkı sıkıya bağlı üç konu, "faşizme karşı mücadele" ana başlığı altında incelendi.

Toplantının temelini oluşturan "Komintern'in 7.Kongresi, anlamı ve önemi" konusundan sonra, Faşizm, Yeni-faşizm ve Ordu konuları ile faşizme ve emperyalizme karşı savaşı bölmeye çalışan sapık akımlar, maoculuk üzerinde geniş olarak duruldu.

İşçi sınıfının birliği, anti-faşist, anti - emperyalist cephe konularının ayrıntılarıyla incelendiği seminerde, demokratik güçlerinin birliğinin bir taktik sorun olmadığı, belirli bir tarihsel dönemi kapsayan vazgeçilmez bir strateji olduğu vurgulandı.

Saat 11'den 4.30'a kadar süren seminer canlı ve tartışmalı geçti. Daha sonra BTİB'in hazırladığı ve Belçika'daki turist işçilerimizin mücadelesiyle ilgili bir film gösterildi. Toplantı katılanların hep bir ağızdan marşlar söylemesiyle sona erdi.

AL GÖZÜM SEYREYLE DÜNYAYI

HIZLANALIM!

Geçenlerde seçim konuşmalarından birinde Necmettin Erbakan, yakında geçmekte olan bir treni gösterip: "Görüyorsunuz tren hızlandı. Milli görüş bunu hızlandırdı. Milletçe biz de hızlanalım" demiş. Bu gibi politikacılar halkı yalnız aldatmaya çalışmakla kalmıyor, aptal yerine de koyuyor artık.

"HALK ÇOCUĞU„

Seçimler yaklaştıkça bütün gerici ve faşist politikacılar halktan oy ve sempati toplamak için "biz halk çocuğuyuz" demeye başladılar. 12 Mart'ın işkenceci katillerinden Faik Türün de geçenlerde İstanbul'da Zeytinburnu'nda yaptığı konuşmada "Ben halk çocuğuyum. Bugün gecekondularda yaşayan vatandaşın yaşadığı şartları yaşayarak aranıza geldim"dedi.

İlerici güçler Faik Türün ün nereden geldiğini iyi bildikleri gibi onun ne çocuğu olduğunu da çok iyi bilirler Nereye gideceğini bildikleri gibi.

YİNE MEMLEKETİM ÜSTÜNE SÖYLENMİŞTİR

Memleketim, memleketim, memleketim,
ne kasketim kaldı senin ora işi,
ne yollarını taşımış ayakkabım,
son mintanın da sırtımda paralandı çoktan,
Şile bezindendi.
Sen şimdi yalnız saçımın akında,
infarktında yüreğimin,
alnımın çizgilerindesin memleketim,
memleketim,
memleketim...

NÂZIM HİKMET

Wimpy işçilerinin hak alma savaşımı sürüyor

İşveren Ali Salih'in Wimpy leri kapatıp 824 işçiyi işsiz bırakmasından sonra gün geçmiyor ki işverenin yapmış olduğu sahtekârlıkların bir yenisi daha su yüzüne çıkmasın.

İşten çıkarılma tazminatlarını almak için Çalışma Bakanlığı'na müracaat eden 154 işçiden 24 işçinin müracaatı kabul edilmiş, 40 işçinin durumu halen incelenmektedir. Ne var ki, geri kalan işçilerin müracaatları reddedilmiştir. Bunun nedeni işveren Ali Salih'in işçileri, yasal hakları olan grevlerde ve tatillerde çıkışını almış gibi göstermiş olmasıdır. Böylece yıllarca çalışmış işçiler 104 haftayı doldurmamış gözükmektedir. Bu nedenle sigorta ve işsizlik paraları eksik ödenmekte veya hiç alınamamaktadır. Öte yandan işverenin, işçi ücretlerinden kestiği sigorta paralarının karşılığı gerekli pulları yapıştırmamış olması da yeni sorunlar yaratmaktadır. Bütün bunlara bir de kapitalizmin bürokratik bazı formaliteleri, kırtasiye oyunları eklenince işçilerin işleri daha da güçleşmektedir.

Ancak sendika bu mücadeleyi sürdürmeye kararlıdır. İçeride kalan paraların ayın 31'ine kadar alınması için çalışmalar hızlandırılmıştır. Sendika ve İlericiler Birliği işçilerin bütün sorunlarıyla en yakından ilgilenmekte ve çalışmalarını sürdürmektedir. İşçi arkadaşlar her türlü problemlerini sendikaya veya İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği'ne getirebilirler. Her konuda bilgi alabilirler.

ABÖK

Avrupa'daki ilerici güçlerin en geniş bir eylem birliği olan Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesi (ABÖK) Dünya Barış Konseyi'ne kabul edildi.

5-6 Temmuz'da yapılan ABÖK Örgüt Temsilcileri Toplantısı'nda İngiltere Barış ve Özgürlük Komitesi'nin önerisi oybirliğiyle onaylanarak ABÖK' ün Dünya Barış Konseyi'ne bağ vurması kararlaştırılmıştı. ABÖK'ün enternasyonalist ilkelere bağlılığını gösteren bu karar ve Dünya Barış Konseyi' nin olumlu cevabı, Türkiyeli ilericilerin Avrupa'daki mücadelesini daha da güçlendirecekt'r

DGB'NİN OLUMLU KARARI

Avrupa Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu (TDF) ve Avrupa'daki birkaç ilerici örgütün oluşturduğu Demokratik Güçbirliği (DGB) adlı kuruluş ABÖK'ün çağrısını dikkate alarak kendisini dağıtma kararı almış ve üyelerini ABÖK'e katılmaya çağırmıştır.

Bu karar Avrupa'daki ilerici, demokratik güçlerin birliği yolunda atılmış önemli ve sorumlu bir adımdır.

FRANCO

(Başı 1. sayfada)

İspanya faşizminin cinayetlerine karşı bu tepkiler sürerken İhanet Cephesi Vedat Dalokay hakkında soruşturma açarak kimden yana olduğunu yine gösterdi.

Ne var ki demokratik mücadele, faşizme karşı savaş bütün dünyada güçleniyor. Faşist Franco rejiminin olduğu gibi İhanet Cephesi'nin de onların efendisi Amerikan emperyalizminin de sonu yaklaşıyor. Hiçbir cinayet bu "kaçınılmaz son"dan onları kurtaramayacaktır.

LİCE DEPREMİ İÇİN BAĞIŞ KAMPANYASI SONA ERDİ

Lice depreminde yakınlarını kaybeden ve büyük maddi zarar gören yurttaşlarımıza yardım için açılan kampanya sona erdi. İTİB'in desteğiyle yürütülen kampanyada toplanan £165 DİSK aracılığıyla yerine ulaştırılmak üzere İngiltere Merkez Bankası'na gönderildi. Aşağıda bağış yapanların listesini yayınlıyoruz:

Ahmet Altınışık	£1.00
Bayram Güler	£1.00
Bayram Ağırman	£1.00
Mehmet Meriç	£2.00
İsfendiar Hasan	£0.50
Salih Hüseyin	£0.50
Resul Guyana	£1.00
Abdul Halig	£1.00
Niyazi Gür	£8.00
Davho	£0.15
Faruk Tarakçı	£5.00
Halide Çetin	£3.00
Esat Mustafa	£1.00
Zeka Mustafa	£1.00
Akif Arabacı	£1.00
Necip Yıldız	£1.00
İsmail Yılmaz	£0.50
Çetin Çizmeci	£1.00
Mürsel Sevter	£1.00
Yavuz Karataş	£1.00
Mustafa Topkaya	£1.00
Yaşar	£0.50
Gülen	£1.00
Ani	£5.00
Öner İnce	£2.00
Pembe	£0.50
Ali Denizer	£2.00
Elif Bayram	£1.00
Ömer Bayram	£1.00
Ahmet Filiz	£2.00
Ayhan Bayram	£1.00
Ahmet Elbir	£1.00
Veli Kazkaz	£1.00
Hasbi Cenk	£5.00
Akif Demirel	£1.00
Süleyman Tokdemir	£1.00
Ümit K. Uyal	£2.00
Selahattin Kaplanbaşoğlu	£4.00
Yılmaz Tümay	£3.00
Alaaddin Apaydın	£0.50
N.K.A.	£1.00
Sultan M. Ali	£1.00
Cemal Yılmaz	£1.00
Selahattin	£1.00
Necdet Kılıçaslan	£1.00
Sâlim Şen	£1.00
Behçet Bal	£1.00
Haluk Tosunlar	£0.65
İTİB	£17.
Toplam	£165.

FTİB CİNAYETİ ORTAYA ÇIKARDI

12 Temmuz'da Frankfurt'ta polis tarafından vurulan iki Türk işçisinin haklarını savunarak örnek bir çalışma gösteren FTİB gerçekleri kamuoyuna açıklayarak olayın örtbas edilmesine fırsat vermemiştir. Polis, Mustafa Sayın adındaki işçinin ölümü ve Ferhat Çoban'ın da 15 gün komada kalmasıyla biten olayı "İşçiler polise kadın teklif ettiler" diyerek kapatmaya çalışmıştır.

FTİB, öldürülen işçinin ailesine tazminat ödenmesi ve 15 gün komada kalan Ferhat Çoban'a da aylık bağlanması için çalışmalarını sürdürmektedir.

İŞÇİNİN SESİ . . . . . . 15 Günlük İşçi Gazetesi
SAHİBİ . . . . İNGİLTERE TÜRKİYELİ İLERİCİLER BİRLİĞİ
. . . . . (Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonuna bağlıdır)
YAZIŞMA ADRESİ . . . 56 Mansfield Rd. ILFORD. ESSEX. ENGLAND
MASRAFI 10p. . . . . Yıllık Abone 4£ (sterlin) (Almanya için 40 DM)